

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
118-0-Рев-07-000 519
Бања Лука, 10.06.2009. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Петра Бајића, као предсједника вијећа, Јанка Нинића и Сенада Тице, као чланова вијећа, у правној ствари тужиље Д. Б. из Л., Ул. ... бр. ..., заступа је пуномоћник С. М., адвокат из Б., Ул. ... бр. ..., против тужене НЛБ Р. Б. А. Д. Б. Л., Ул. ... бр. ..., заступа је директор Р. Б., а овога пуномоћница М. П. (запослена код тужене), ради заштите права из радног односа, одлучујући о ревизији тужене против пресуде Округног суда у Бијелини број Гж-241/05 од 16.10.2006. године, у сједници одржаној дана 10.6.2009. године донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се дјелимично уважава, побијана пресуда, као и првостепена пресуда Основног суда у Бијелини бр. П-486/04 од 10.01.2005. године се преиначују у дијелу који се односи на захтјев тужиље да се поништи тачка 3. изреке рјешења тужене бр. 01-2632/02 од 10.06.2003. године и на захтјев да јој се по основу отпремнине исплати износ од 13.294,00 КМ (став 1. изреке првостепене пресуде), као и у дијелу који се односи на трошкове поступка, тако да се ти тужбени захтјеви одбијају у цјелини, а трошкови поступка са износа од 1.270,00 КМ снижавају на износ од 215,90 (двјестопетнаест и 90/100) КМ.

У преосталом дијелу, који се односи на досуђену накнаду материјалних трошкова за случај смрти члана породице у износу од 2.730,00 КМ и законске затезне камате на тај износ од 11.02.2004. године, па до исплате (став 2. изреке првостепене пресуде), ревизија се одбија као неоснована.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бијелини број П-486/04 од 10.01.2005. године, усвајањем тужбених захтјева тужиље, поништена је тачка 3. изреке рјешења тужене бр. 01-2632/02 од 10.06.2003. године и утврђено да тужиља има право на отпремнину у висини од 22 просјечне мјесечне плате остварене код тужене у посљедња три мјесеца прије престанка њеног радног односа, па је, сљедствено томе, тужена обавезана да тужиљи исплати преосталих 17 просјечних мјесечних плата у износу од по 782,00 КМ - укупно 13.294,00 КМ (став 1.), а уз то и три преостале просјечне плате тужене као послодавца у износу од по 910,00 КМ - укупно 2.730,00 КМ на име материјалних трошкова за

случај смрти члана породице, са законском затезном каматом од 11.02.2004. године, па до исплате уз истовремену обавезу да тужиљи накнади трошкове поступка у износу од 1.270,00 КМ, све у року од 30 дана рачунајући од дана правоснажности те пресуде (став 2.).

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бијелини бр. Гж-241/05 од 16.10.2006. године, дјелимичним уважањем жалбе туженог, та првостепена пресуда је преиначена утолико што је отпремнина тужиље, досуђена том пресудом у укупном износу 13.274,00 КМ, снижена на износ од 7.976,40 КМ, док је у преосталом дијелу жалба тужене одбијена као неоснована.

Благовременом и дозвољеном ревизијом тужена побија ту другостепену пресуду због повреде одредаба парничног поступка учињена у поступку пред другостепеним судом и због погрешне примјене материјалног права, истичући: да је погрешан став нижестепених судова да је она правни сљедбеник бивше СДК и Службе за ... РС, па да тиме тужиљи припада право на отпремнину и за стаж остварен у тим службама; да су њени оснивачи РС и Служба за ... РС, тако да је ова Служба и након тога задржала свој правни субјективитет; да су отуда нижестепеним пресудама, у дијелу који се односи на отпремнину тужиље, погрешно примјењене одредбе члана 127. Закона о раду, као и одговарајуће одредбе Општег колективног уговора; да су усвајањем тужбеног захтјева, који се односи на помоћ у случају смрти члана уже породице у четвороструком износу просјечне плате послодавца остварене у претходном мјесецу, погрешно примјењене одредбе члана 73. став 1. тачка 2. Колективног уговора финансијских организација Републике Српске („Службени гласник РС“, бр. 29/97). Предлаже да се обје нижестепене пресуде укину и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или да се преиначе „у складу са наводима датим у ревизији“.

Тужиља није дала одговор на ревизију.

Размотривши ревизију и побијану пресуду по одредбама члана 241. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске“, број 58/03, 85/03 и 63/07, у даљем тексту: ЗПП), као и цјелокупне списе предметне правне ствари, овај суд је одлучио као у изреци ове пресуде из сљедећих разлога:

Из образложења првостепене, као и побијане пресуде, произлази да нижестепени судови налазе да је тужена правни сљедбеник Службе за ... РС и СДК, код којих је остварила радни стаж у трајању од 17 година (почев од 01.03.1980. године), па да јој отуда, након отказа уговора о раду, припада право на отпремнину за 22 године радног стажа, а не само за 5 година остварених на раду код тужене. Такав став заснивају на одредбама члана 21. став 3. Закона о Народној банци Републике Српске („Службени гласник РС“, бр. 15/96) и чињеници да је Филијала тужене у Б. преузела „све раднике Службе за ... која је престала са радом даном 31.12.1996. године“. Висину отпремнине првостепени суд заснива на одредбама члана 19. и члана 21. Споразума о условима за утврђивање вишка радника и правима радника у случају отказа уговора о раду од 09.04.2003. године, закљученог између тужене и њене Синдикалне

организације, а другостепени суд - на одредбама члана 95. Правилника о раду тужене.

Овај (ревизиони) суд налази да су обје нижестепене пресуде, у дијелу који се односи на захтјев тужиле за поништење тачке 3. изреке рјешења о престанку њеног радног односа код тужене и захтјев да јој се исплати отпремнина и по основу радног стажа оствареног у СДК и Служби за ... РС, засноване на погрешној примјени материјалног права. Наиме, из одлуке Владе Републике Српске бр. 02-1000/96 од 02. септембра 1996. године произлази да С. Д. Б. оснивају РС и Служба за ... РС (тачка I) и да се предсједник Владе Републике Српске овлашћује да са другим саоснивачем закључи уговор о оснивању те банке (тачка II). У регистарском улошку бр. 1-965 Основног суда у Лукавици стоји да је такав уговор закључен дана 12.09.1996. године и да су саоснивачи С. Д. Б. А.Д. С., Служба за ... РС и РС. Потом је усљедила промјена назива и сједишта тужене: назив – Р. Б. РС А.Д. са п.о. Б. Л., сједиште – Б. Л., и упис те промјене извршен дана 13.07.1998. године код Основног суда у Бањој Луци.

Дакле, ради се о томе да два правна субјекта (РС и Служба за ... РС) оснивају трећи правни субјекат (тужену), па је већ из тога јасно да тужена није правни сљедбеник њених оснивача. Ни чињеница да је тужена преузела неке од тадашњих послова и потребни број радника Службе за ... РС ту ништа не мијења на ствари. С тим у вези, неосновано је и указивање нижестепених судова на одредбе члана 21. став 3. Закона о Народној банци Републике Српске, гдје стоји да се Служба за ... може, у складу са Законом, трансформисати и са другим субјектима формирати као акционарско друштво под називом С. Д. Б. А.Д. Наиме, та одредба указује само на такву могућност, а не и на трансформацију *ex lege*, нити обавезу такве трансформације. А да таква трансформација није извршена и да је Служба за ... РС и даље остала као посебни правни субјект, произлази и из Закона о унутрашњем платном промету Републике Српске („Службени гласник РС“, бр. 44/00) гдје у члану 4. стоји да је и та служба једна од овлашћених организација за обављање платног промета. Одредбама члана 27. до 36. тога закона поближе су регулисани њена надлежност, органи и начин финансирања.

Према томе, слиједи да тужена није правни сљедбеник Службе за ... РС, а тиме ни бивше СДК. Тиме се и захтјеви тужиле за поништење тачке 3. напријед наведеног рјешења тужене о престанку њеног радног односа и њено право на већу опремнину указују неоснованим, па се у тим дијеловима ревизија тужене уважава тако да се обје нижестепене пресуде преиначују и тужбени захтјеви одбијају као неосновани на основу члана 250. став 1. ЗПП.

У дијелу који се односи на помоћ за случај смрти члана уже породице (тужилине мајке), ревизија није основана. Наиме, одредбама члана 67. став 1. тачка 2. Посебног колективног уговора финансијских организација Републике Српске јасно је одређено да раднику и његовој породици припада помоћ у случају смрти ужег члана породице најмање у висини четвороструке просјечне плате послодавца остварене у претходном мјесецу. Тврдња тужене да то није тако и њено позивање на одредбе члана 73. став 1. тачка 2. тога уговора (које немају никакве везе са том помоћи), није основано. Отуда се ревизија против тог

дијела побијане пресуде одбија као неоснована на основу одредаба члана 248. ЗПП, уз напомену да овај суд налази да побијана пресуда нема недостатака који би се односили на страначку способност и заступање странака у овом спору.

Преиначење нижестепених пресуда на напријед описани начин повлачи и преиначење одлуке (рјешења) о трошковима поступка, тако да се они смањују са износа од 1.270,00 КМ на износ од 215,90 КМ - сразмјерно тужиљиним успјеху у поступку (17%), а на основу одредаба члана 386. став 2. ЗПП, с тим да се туженој не досуђују трошкови ревизије, јер захтјев у том правцу није постављен.

Предсједник вијећа
Петар Бајић

За тачност отправака овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић